

Proloog

Juli 1994

Mijn vader en ik zitten samen in een boot. De boot heeft wel iets weg van een lange, smalle kano, het soort vaartuig waarmee, zo stel ik me voor, indianen in Zuid-Amerika zich geruisloos verplaatsen. Maar we varen niet over de Amazone, we peddelen ook niet op een kreek met aan weerszijden dichte jungle, nee, we bevinden ons op een uitgestrekte watervlakte, een hoefijzervormige baai, met aan de landzijde de wazige paarsgrijze omtrekken van een gebergte.

De zon gaat net onder en hangt als een grote rode luchtballon boven de horizon – het mandje ontbreekt er nog aan. Het hier en daar door wolken gefilterde lage licht legt een koperkleurige glans op de waterspiegel en schildert de hemelkoepel in onbenoembare tinten. Het is van een onbegrijpelijke schoonheid en ik ben geraakt door het wonder van de schepping en ontroerd dat ik van dit schouwspel getuige mag zijn. Een zachte bries streelt het wateroppervlak, dat af en toe huivert.

Eerst hebben we een tijdje in de richting van de zee gevaren, maar de baai is zo uitgestrekt dat we besluiten rechtsomkeert te maken zodat we weer aan land zijn als het donker wordt. Zonder iets te zeggen peddelen we met de zon in onze rug naar het gebergte. De wind gaat liggen, het water is spiegelglad. Toch heb ik de indruk dat we niet echt meer vooruitkomen. Zo makkelijk als het eerst ging, zo moeizaam gaat het nu, juist nu we zo graag vaste grond onder onze voeten zouden willen hebben en we ons verheugen op een aangenaam terras met een verkoelend drankje en een ontspannen muziekje op de achtergrond.

Zwijgend en met opeengeklemd lippen ploeteren we voort.

Het water lijkt steeds stroperiger te worden, onze peddels blijven steken in iets dat op modder begint te lijken, een kleverige brij waarin alles tot stilstand komt. De watervlakte is veranderd in een uitzichtloos moeras, in het afnemende licht ruik ik de stank van rottende planten. Ik kijk achter me, waar pa zit; of liever: zou moeten zitten. Want ineens bevindt hij zich een flink stuk bij mij vandaan, in een eigen bootje. Nou ja, bootje – eerder een onhandelbaar geval dat nog het meest lijkt op een rondtollende tobbe. Hoe mijn vader ook zijn best doet, hij draait alleen maar rondjes, en met elk rondje zakt hij dieper weg in het moeras. Ik kan niet bij hem komen, ik heb al genoeg moeite met mijn eigen vaartuig, dat om de een of andere reden zo smal is geworden dat ik bekneld dreig te raken.

Pa maakt een geluid dat het midden houdt tussen een schreeuw en een zucht. En dan gebeurt het: hij gaat kopje-onder in het moeras! Bijna terloops slokt een dodelijke kracht hem op. Even borrelt de drab nog wat na, maar al snel lijkt het alsof er nooit iets is gebeurd. De wanhoop is als een wurgslang die mijn keel dichtknijpt, en hoezeer ik ook probeer te schreeuwen, er komt geen enkel geluid. Beknelling en verstikking – dat zijn nog de enige gewaarwordingen die ik heb. Ik ben aan het eind van mijn krachten en bijna ga ik ertoe over de handdoek in de ring te gooien en me gewoon maar over te geven aan alles wat me belaagt.

Maar dan gebeurt er iets onverwachts.

Vanuit een onbestemde richting hoor ik iets wat als kindergelach klinkt, de lach van een vrolijk meisje. Gek genoeg lijkt het alsof ik me weer wat energiever voel en iets soepeler vooruitkom, maar net als ik de vaart er aardig in heb, breekt mijn peddel als een luciferhoutje.

Rowing up shit creek with a broken paddle.

Wie zei dat ook alweer? Ik kom er niet op.

Als een bezetene gebruik ik mijn handen en armen om in beweging te blijven. Ik overweeg om zelf te gaan zwemmen, maar zie daar toch maar van af. Wie weet zitten er wel bloedzuigers in het water. Of piranha's. Nee, dat kan niet, in zee zitten geen piranha's... Toch? Maar misschien wel haaien. Ik weet het niet meer. Na de peddel ben ik nu ook de kluts kwijtgeraakt.

En dan, terwijl ik de lichtjes van de strandtenten al kan zien en de muziek en het geroezemoes van stemmen kan horen, komt mijn vaartuig helemaal stil te liggen. In het zicht van de haven dobber ik willoos op de deining en kan ik geen kant op. Deze situatie duurt enige tijd voort zonder dat er iets verandert. Ik merk dat ik vreselijk moe ben, uitgeput tot op het bot, en dat het me eigenlijk niet meer kan schelen wat er gebeurt, als ik maar kan uitrusten. Als ik maar kan bijkomen van alle vermoeienissen. Traag strek ik me uit om met de armen op mijn borst languit in de boot te gaan liggen, als een mummie in een sarcofaag, wanneer er plotseling een windvlaag opsteekt. Een krachtige golf komt aangerold, krijgt vat op de boot en draagt hem in één vloeiende beweging naar het strand.

Door de schok rol ik uit de boot, zo het blubberige strand op, ik hoor mezelf schreeuwen, half opgelucht, half in paniek. Zeewater dringt in mijn kleding en doorweekt me als ik zwaar en loom lig uit te hijgen. Uitlopers van de branding omspoelen me en trekken zich dan weer terug.

Even is het volkomen stil.

Dan klinkt er vanuit het niets een stem. Een stem die me bekend voorkomt. Ik kijk op en zie Imke vlak voor me staan. Ik kan haar niet verstaan; wat ze zegt lijkt van heel ver te komen...

‘Je droomde’, zei Imke. Ze zat naast me, haar ene hand rustte op mijn schouder, met haar andere aaide ze over mijn haar. Haar gezichtsuitdrukking aarzelde tussen geamuseerdheid en bezorgdheid. ‘Je lag een hele tijd te woelen en te kreunen en om je heen te slaan. En toen zat je ineens rechtop in bed.’

Verdwaasd keek ik om me heen. Na enige tijd de onbekende ruimte in me te hebben opgenomen, realiseerde ik me dat ik niet thuis was, maar in een appartement op Tenerife. *Huwelijksreis*, flitste het door me heen. Natuurlijk, we waren op huwelijksreis. De dag ervoor waren we geland op het zonovergoten eiland. Het leven lachte ons toe als nooit tevoren, de geur van exotische planten en bloemen vervulde de atmosfeer, het uitnodigende blauw van de lucht straalde onbezorgdheid uit – dat alles kon niet anders dan een goed voorteken zijn. Maar ik had me de hele dag al zo vreemd slap gevoeld. Vermoeidheid van de reis, dacht ik. Misschien een zomergriepje. Niks bijzonders.

Het zweet stond nu op mijn voorhoofd, mijn T-shirt plakte aan mijn rillende lijf.

Koorts, ik heb koorts.

Met een vreemd licht gevoel in mijn hoofd stond ik op, liep naar de badkamer, plensde wat lauwig, naar chloor ruikend kraanwater in mijn gezicht. Ik keek naar mezelf in de spiegel en even herkende ik mezelf niet. Was dit echt maar een griepje? Een fractie van een seconde had ik de gewaarwording dat een volkomen onbekende naar zichzelf stond te staren in een onpersoonlijke, witbetegelde ruimte, terwijl ikzelf op een afstandje stond toe te kijken en dacht: *zo, die vent is er niet zo best aan toe.*

Niet zo best, nee.

Nog jarenlang zou ik voortdurend dit beeld voor me zien: door een kier in mijn weerstand glipt iets donkers en vormeloos mijn lichaam in. Een in het zwart geklede inbreker die in de nacht door het geopende badkamerraampje een huis binnendringt en genadeloos de hele inventaris plundert.